

Література

1. Robert S. Kaplan & David P. Norton. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. URL: <https://hbr.org/1992/01/the-balanced-scorecard-measures-that-drive-performance-2>.
2. Hope Jeremy & Fraser Robin. Budgeting as we don't know it. Managing beyond budgets. *Publisher, Harvard Business Press.* 2003. URL: https://books.google.com/books/about/Beyond_Budgeting.html?id=8E8abpbemZ0C
3. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 320 с.

УДК 658.15:004

Вовченко Оксана Сергіївна

кандидат економічних наук, доцент

Гайдамашко Марія Сергіївна, магістрантка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

У сучасних умовах цифрова трансформація фінансового менеджменту виступає ключовим чинником підвищення ефективності управлінських рішень, прозорості фінансових операцій і конкурентоспроможності бізнесу. Вона передбачає формування нової моделі фінансового управління, заснованої на аналітиці даних, автоматизації та інтеграції інформаційних систем.

Дослідження науковців доводять, що цифровізація змінює бізнес-екосистеми, зокрема через інтеграцію проривних технологій, штучного інтелекту та управління даними. Попри це, науковий дискурс переважно концентрується на макрорівні, тоді як мікрорівневе реформування системи фінансового менеджменту підприємств залишається недостатньо вивченим [1]. Проблемним полем є, зокрема, відсутність уніфікованих методик оцінки економічної ефективності впровадження конкретних цифрових рішень (AI, Big Data) та механізмів формування адаптивного цифрового фінансового капіталу.

Основними передумовами цифрової трансформації є розвиток IT-технологій, зростання обсягів фінансових даних, підвищення вимог до прозорості та безпеки, зміни у споживчій поведінці та посилення конкуренції.

Цифрова трансформація є поетапним процесом, що починається з оцифрування, переходить до автоматизації, далі — до інтеграції цифрових технологій у бізнес-процеси, і завершується повноцінною зміною бізнес-моделі підприємства. Відповідно, ключові стратегічні напрями розвитку фінансового менеджменту включають:

- оптимізацію бізнес-моделі;
- цифровізацію комунікацій з контрагентами;
- оптимізацію ланцюгів постачань та фінансових транзакцій;
- розвиток цифрової інфраструктури;
- формування цифрового капіталу та нової корпоративної культури [2].

Цифрова трансформація фінансового менеджменту сьогодні є ключовим чинником розвитку підприємств, оскільки вона забезпечує перехід від традиційних процедур до інтегрованих, автоматизованих та аналітичних фінансових систем. Сучасні цифрові технології – штучний інтелект (AI), Big Data, хмарні платформи та роботизована автоматизація процесів (RPA) – істотно підвищують точність прогнозів, прискорюють

фінансові операції й мінімізують ризики. У цих умовах система прийняття фінансових рішень стає більш гнучкою, динамічною та орієнтованою на дані, що дозволяє підприємствам своєчасно реагувати на зміни ринку. Ключові стратегії застосування цих технологій узагальнено в таблиці 1.

Впровадження сучасного цифрового інструментарію кардинально змінює підходи до управління фінансами, забезпечуючи швидкість, точність та прозорість.

Фундамент такої цифрової екосистеми будується на ERP-платформах, таких як SAP S/4HANA чи Oracle ERP Cloud, які інтегрують усі фінансові дані та створюють "єдине джерело істини". Цю основу доповнюють хмарні технології, що надають гнучкість, глобальний доступ до даних та дозволяють економити на IT-інфраструктурі.

Таблиця 1

Застосування цифрових технологій у фінансовому менеджменті: переваги та ризики

Технологія	Напрями застосування та цілі	Ключові переваги	Ризики та виклики
Big Data	Аналіз великих масивів даних (поведінка клієнтів, ринкові тренди) для більш точного прогнозування та оптимізації ризиків.	Більш точне фінансове планування. Ефективне управління капіталом. Виявлення нових ринкових можливостей.	Проблеми з якістю та конфіденційністю даних. Складність аналітичних моделей. Значні витрати на інфраструктуру.
AI (Штучний інтелект)	Автоматизація рутинного фінансового аналізу, створення прогнозних моделей (доходів, ризиків) та покращення клієнтського сервісу через чат-боти.	Прискорення прийняття рішень. Зниження операційних витрат. Оптимізація інвестицій. Підвищення доступності сервісів 24/7.	Потреба в постійній адаптації моделей. Залежність від великих обсягів якісних даних. Обмеженість у вирішенні нестандартних завдань.
Blockchain	Забезпечення прозорих і безпечних транзакцій (через смарт-контракти), ведення розподілених реєстрів та оптимізація логістичних ланцюгів.	Зменшення шахрайства та фінансових втрат. Підвищення прозорості операцій. Усунення посередників та зниження транзакційних витрат.	Висока вартість та складність впровадження. Регуляторна невизначеність. Потенційно низька швидкість транзакцій.

Джерело: складено авторами на основі [3-5].

Аналітичний рівень переводить фінансовий менеджмент від реактивного обліку до проактивного аналізу. Інструменти Business Intelligence (BI) перетворюють складні звіти на зрозумілі інтерактивні дашборди. Ще глибшу, когнітивну оптимізацію забезпечують штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML). Алгоритми ML значно підвищують точність прогнозів грошових потоків.

Роботизована автоматизація процесів (RPA) звільняє співробітників від рутинних завдань (звірка рахунків), зменшуючи ризик допущення помилок та операційні витрати. На операційному рівні зовнішню взаємодію та транзакції забезпечують FinTech-рішення та електронний документообіг.

Отже, діджиталізація перетворює фінансовий менеджмент на проактивний аналітичний центр, де інтеграція проривних технологій (AI, Big Data, Blockchain) є необхідною передумовою для досягнення ринкової стійкості та динамічного управління капіталом.

Література

1. Васильців Н. М., Заставний В. С. Особливості цифрового продукту в умовах цифрової трансформації бізнесу. *Економіка та суспільство*. Вип. 59. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-988>.
2. Лісова Р.М. Цифрова трансформація та стратегічне управління бізнес-моделями. Мат-ли V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів. *Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку*. 23 квітня 2020 р. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. С. 88–90.
3. Петько С.М. Теоретичні основи цифрової трансформації суб'єктів господарювання. *Економіка та суспільство*. Вип. 47. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2129>
4. Гладчук Г. Г., Дроздова О. Г., Жидовська Н. М. Використання диджитал-інструментів для аудиту бухгалтерської звітності в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. (6). 2024. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14366862>.
5. Угоднікова О. І., Цигенко А. Ю. Фінансовий менеджмент та управлінська аналітика процесів маркетингового забезпечення розвитку регіонів та територіальних громад: механізми реалізації. *Актуальні питання в сучасній науці*. 5(35). 2025. с. 199-211.

УДК 338

Кубецька Ольга Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Особливості управління фінансами страхових компаній полягають у поєднанні загальних принципів фінансового менеджменту (рис. 1) з унікальними вимогами страхової діяльності, що визначаються високим рівнем ризику, специфічною структурою доходів і витрат та необхідністю підтримання фінансової стійкості на тривалий період. Тож, управління фінансами страхових компаній є досить складним процесом, який потребує раціональних та структурованих дій з боку суб'єктів, що здійснюють управління: дирекції, наглядової ради компанії, топ-менеджерів, фінансових аналітиків та ін. Управлінські дії у фінансовій сфері мають вплив на загальний стан, структуру та розвиток страхової компанії в майбутньому [1].

Перелік принципів за І.О. Бланком [2]: інтегрованість із загальною системою управління підприємством; комплексний характер формування управлінських рішень; високий динамізм управління; багатоваріантність підходів до розроблення окремих управлінських рішень; орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства.

Перелік принципів за Світличною О.С., Сташкевич Н.М. [3]: принцип економічної ефективності, принцип фінансового контролю, принцип фінансового стимулювання (заохочення чи покарання), а також принцип матеріальної відповідальності.

Перелік принципів за Т.В. Момот [4]: системність; цільова спрямованість; диверсифікованість інвестування; стратегічна орієнтованість.

Рис. 1. Загальні принципи управління страховою компанією